

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 249)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa wprowadza obszerne zmiany w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach oraz nowelizuje 15 innych ustaw, w których zasadniczo wprowadza zmiany stanowiące konsekwencje rozwiązań przyjętych w ustawie o cudzoziemcach. Niniejsza ustawą ma na celu dostosowanie polskiego porządku prawnego do prawa Unii Europejskiej poprzez wdrożenie unormowań dyrektywy Rady nr 2001/40/WE z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie wzajemnego uznawania decyzji o wydalaniu obywateli państw trzecich, uwzględnienie postanowień decyzji Rady z dnia 23 lutego 2004 r. określającej kryteria oraz uzgodnienia praktyczne dotyczące rekompensaty dysproporcji finansowych wynikających ze stosowania dyrektywy 2001/40/WE w sprawie wzajemnego uznawania decyzji o wydalaniu obywateli państw trzecich oraz wprowadzenie przepisów umożliwiających cudzoziemcom podróżowanie w ramach małego ruchu granicznego przy uwzględnieniu zasad określonych w rozporządzeniu nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiającym przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniającym postanowienia Konwencji z Schengen.

Ustawa przewiduje również inne zmiany dotyczące ustawy o cudzoziemcach, mające na celu doprecyzowanie obowiązujących przepisów oraz wprowadzenie rozwiązań służących usprawnieniu postępowań prowadzonych w sprawach cudzoziemców.

Do zmian wprowadzanych niniejszą ustawą należy między innymi:

- uregulowanie zasad przekraczania granicy RP przez cudzoziemców w ramach małego ruchu granicznego;
- dodanie przepisów dotyczących wzajemnego uznawania decyzji o wydalaniu obywateli państw trzecich, wydawanych przez państwa członkowskie UE (nowy rozdział 8b);

- doprecyzowanie i uporządkowanie przepisów dotyczących wjazdu na terytorium RP oraz wydawania i unieważniania wiz jednolitych i krajowych, w tym również wiz jednolitych o ograniczonej ważności terytorialnej;
- rozszerzenie kręgu podmiotów, którym udziela się zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony o cudzoziemców posiadających uprawnienie do wykonywania pracy na terytorium RP na zasadach określonych w aktach prawnych wydanych przez organy powołane na mocy Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w Ankarze dnia 12 września 1963 r.;
- wprowadzenie możliwości udzielania cudzoziemcom przebywającym nielegalnie na terytorium RP zezwoleń na zamieszkanie na czas oznaczony w szczególnie uzasadnionych przypadkach wymagających ich obecności na tym terytorium;
- usprawnienie procedury doręczania pism osobom fizycznym w sprawach cudzoziemców poprzez umożliwienie ich doręczania w miejscu pracy adresata osobie upoważnionej przez pracodawcę do odbioru korespondencji;
- stworzenie podstawy prawnej do wykonywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej w ramach prowadzonych postępowań dotyczących cudzoziemców następujących czynności: przeprowadzanie wywiadu środowiskowego, ustalanie miejsca pobytu członka rodziny cudzoziemca oraz osoby, z którą łączy cudzoziemca więzi o charakterze rodzinnym, sprawdzenie lokalu za zgodą cudzoziemca;
- rozszerzenie kompetencji Straży Granicznej o uprawnienia do kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców i powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Opiniowana ustawa opracowana i uchwalona została w oparciu o przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 778). W toku prac sejmowych wprowadzono zmiany mające charakter uzupełniający w stosunku do rozwiązań zaproponowanych w projekcie rządowym.

III. Uwagi szczegółowe

1. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o cudzoziemcach (zmiana w art. 1 pkt 7) cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium RP powinien posiadać wystarczające środki utrzymania na czas trwania planowanego pobytu oraz na powrót do państwa pochodzenia lub na tranzyt **albo dokument potwierdzający możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem**. Z treści art. 21 ust. 1 pkt 6 (zmiana w art. 1 pkt 11) wynika natomiast, iż podstawę

do odmowy wjazdu na terytorium RP stanowi nieposiadanie wystarczających środków utrzymania, co wydaje się niespójne z treścią przywołanego art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. b. Skoro ustawodawca dopuszcza możliwość wjazdu na terytorium RP cudzoziemca posiadającego dokument potwierdzający możliwość legalnego utrzymywania się na terytorium RP bez posiadania środków finansowych w chwili tego wjazdu, powinien również odpowiednio uwzględnić tą okoliczność w przepisie określającym formalno – prawne podstawy odmowy wjazdu.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 1 w pkt 11, w ust. 1 w pkt 6 po wyrazie "tranzyt" dodaje się wyrazy "albo dokumentu potwierdzającego możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem";

2. Zmiany wprowadzone w art. 1 pkt 17 polegające na nadaniu nowego brzmienia art. 25-48 ustawy o cudzoziemcach nie zostały wprowadzone w sposób zgodny z Zasadami techniki prawodawczej. W związku z nadaniem nowego brzmienia przywołanym przepisom dokonano jednocześnie - w sposób dorozumiany - uchylecia art. 42a, art. 45a i art. 45b, co stanowi naruszenie §86 Zasad techniki prawodawczej.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 1:

- a) w pkt 17 pozostawia się nowe brzmienie art. 25 – 42 ze zdaniem wstępnym w brzmieniu:
"art. 25 – 42 otrzymują brzmienie:",
- b) dodaje się pkt 17a w brzmieniu:
"17a) uchyla się art. 42a;",
- c) zmianę brzmienia art. 43 – 45 umieszcza się w pkt 17b ze zdaniem wstępnym w brzmieniu:
"art. 43 – 45 otrzymują brzmienie:",
- d) dodaje się pkt 17c w brzmieniu:
"17c) uchyla się art. 45a i art. 45b;",
- e) zmianę brzmienia art. 46 – 48 umieszcza się w pkt 17d ze zdaniem wstępnym w brzmieniu:
"art. 46 – 48 otrzymują brzmienie:";

3. Przepis art. 35 pkt 7 ustawy o cudzoziemcach (zmiana w art. 1 pkt 17) wskazuje jako podstawę do odmowy wydania wizy krajowej cudzoziemcowi sytuację, gdy nie zostały

spełnione inne przesłanki do jej wydania. Sformułowanie tej treści sugeruje, iż podstawą odmowy wydania wizy mogą być bliżej nieokreślone przesłanki, w tym pozaustawowe, co stwarza ryzyko uznaniowego rozstrzygnięcia przez właściwy organ o przyznaniu lub odmowie przyznania wizy.

PORPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 1 w pkt 17, w art. 35 w pkt 6 w lit. b średnik na końcu zastępuje się kropką oraz skreśla się pkt 7;

4. Nowa treść art. 62 ust. 5 ustawy o cudzoziemcach (zmiana w art. 1 pkt 29 lit. b) wskazuje dwa różne terminy, w których mają być przekazywane - przez zobowiązane do tego podmioty - informacje o tym, czy wjazd i pobyt cudzoziemca na terytorium RP stanowi zagrożenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa. Obok dotychczas obowiązującego terminu 30-dniowego wprowadzono termin 7-dniowy przy udzielaniu tych informacji w odniesieniu do grupy cudzoziemców wymienionych w art. 53a ust. 2 ustawy. Zgodnie z treścią art. 62 ust. 7, *"W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 5, może być przedłużony do 3 miesięcy(...)"*. Zmiana treści art. 62 ust. 5 (wprowadzenie dwóch terminów) bez zmiany treści art. 62 ust. 7, którego brzmienie odnosi się do dotychczasowego art. 62 ust. 5 (jeden termin na przekazanie informacji) powodować będzie trudności w jego stosowaniu, ze względu na niejasność co do terminu, którego dotyczy ust. 7. W zależności od intencji ustawodawcy, jeżeli przedłużeniu mogą podlegać oba terminy należy liczbę pojedynczą zamienić na mnogą, albo wskazać wprost termin 30-dniowy, jeżeli tylko jego ma dotyczyć art. 62 ust. 7.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 1 w pkt 29 w lit. b:

a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

"ust. 3-7 otrzymują brzmienie:"

b) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

"7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach terminy, o których mowa w ust. 5, mogą być przedłużone do 3 miesięcy, o czym organ obowiązany do przekazania informacji zawiadamia wojewodę.";

albo

...) w art. 1 w pkt 29 w lit. b:

a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

"ust. 3-7 otrzymują brzmienie:"

b) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

"7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin 30-dniowy, o którym mowa w ust. 5, może być przedłużony do 3 miesięcy, o czym organ obowiązany do przekazania informacji zawiadamia wojewodę.";

5. Przepis art. 23 pkt 2 stanowi, iż dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 109 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach zachowują moc. Formuła ta sugeruje, iż ustawodawca nie przewiduje wydania nowego rozporządzenia na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego, co jest niezgodne z § 32 ust. 1 i 2 oraz § 33 Zasad techniki prawodawczej. Przywołane przepisy jednoznacznie przesądzają, iż zmiana treści przepisu upoważniającego polegająca na zmianie zakresu spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym (a taka sytuacja ma miejsce w przypadku zmiany treści art. 109 ust. 2) oznacza utratę mocy obowiązującej przez rozporządzenie, a jego zachowanie w mocy ma charakter wyjątkowy (może być dokonane pod pewnymi warunkami) i jest **ograniczone czasowo** – akt wykonawczy może zachować moc obowiązującą do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 23 w pkt 2 po wyrazie "moc" dodaje się wyrazy "do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 109 ust. 2 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą";

IV. Propozycje poprawek redakcyjnych:

- 1) w art. 1 w pkt 1, w pkt 1 wyrazy "25, 28, 30-33 i 46" zastępuje się wyrazami "art. 25, art. 28, art. 30-33 i art. 46";
- 2) w art. 1 w pkt 17, w art. 26 w ust. 6 wyrazy "licząc od daty jej ważności" zastępuje się wyrazami "w okresie jej ważności".

Renata Bronowska

Główny legislator